Ministerie van Justitie en Veiligheid

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Directoraat-Generaal Migratie

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum

21 mei 2024

Ons kenmerk
4789763

nota

Beslisnota bij nadere duiding cijfermatige incidentenrapportage 2022

1. Aanleiding

Het bijgaande WODC-onderzoeksrapport *Inzicht in incidenten en misdrijven onder COA-bewoners: een kwantitatief onderzoek naar de achtergrondkenmerken van betrokkenen* bouwt voort op het in juni 2023 verschenen rapport *Incidenten en misdrijven door bewoners van COA- en crisis-noodopvanglocaties 2017-2022.* De komende jaren zal het WODC zowel het incidentenoverzicht als de bijbehorende duiding blijven verzorgen en verder ontwikkelen.

2. Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd in te stemmen met de beleidsreactie op het WODC-duidingsonderzoek.

3. Kernpunten

- De analyses bevestigen eerder vastgestelde patronen omtrent het belang van leeftijd, geslacht en gezinssituatie voor betrokkenheid bij incidenten en verdachtenregistraties: jongeren, alleenreizenden en mannen zijn oververtegenwoordigd in de incidenten- en verdachtenregistraties.

- De bevindingen laten verder zien dat verschillen in inwilligingspercentages deels ten grondslag liggen aan de verschillen tussen nationaliteiten in betrokkenheid bij incidenten en verdachtenregistraties. Zo ligt de waarschijnlijkheid om geregistreerd te worden als verdachte van een misdrijf 63 keer hoger onder Algerijnse COA-bewoners dan onder Syriërs, en loopt dit verschil terug tot 10 keer als ook rekening gehouden wordt met de inwilligingspercentages. Het effect van inwilligingspercentages is groot, maar niet dermate groot dat dit een volledige verklaring kan bieden voor verschillen tussen nationaliteiten.

- De invloed van verblijfsduur op overlastgevend gedrag lijkt in eerste instantie beperkt en de resultaten wijzen zelfs op een afname van het risico op betrokkenheid bij incidenten en verdachtenregistraties in de eerste tien maanden van het verblijf op een COA-locatie.

- Het is belangrijk om te benadrukken dat ook voor minderjarigen en jongvolwassenen, mannen en alleenreizenden geldt dat de grote meerderheid

niet betrokken is bij incidenten of geregistreerd wordt als verdachte van een misdrijf.

4. Toelichting

Het betreft een kwantitatief duidingsonderzoek. Het onderzoek gaat dieper in op de achtergrondkenmerken van deze groep. Daarbij wordt onderzocht wat de effecten zijn van demografische kenmerken (leeftijd, geslacht, gezinssituatie en nationaliteit) en externe factoren (verblijfsduur en inwilligingspercentage per nationaliteit).

Het onderzoek geeft geen verklaringen *waarom* personen betrokken raken bij overlast en crimineel gedrag. Daartoe wordt momenteel een kwalitatief onderzoek uitgevoerd (WODC heeft dit uitgezet bij Bureau Beke) dat voor einde van dit jaar wordt opgeleverd.

4.1 Politieke context

Het is van blijvend belang om overlastgevend en crimineel gedrag te voorkomen en wanneer het zich voordoet, gericht aan te pakken. De onderzoeksresultaten onderstrepen het belang van een doelgroepgericht beleid, temeer omdat de grote meerderheid van de COA-bewoners niet betrokken is bij incidenten of verdacht wordt van een misdrijf.
Er ligt met een nationale aanpak een stevig pakket aan landelijke en lokale maatregelen om overlast te voorkomen en aan te pakken. De nationale aanpak, waar het kabinet structureel 45 miljoen euro per jaar voor heeft vrijgemaakt, is te onderscheiden in vier pijlers: snel beslissen in de asielprocedure, maatwerk bieden in de opvang, lik-op-stuk beleid toepassen in de openbare ruimte en inzetten op terugkeer.

4.8 Communicatie

Gelijktijdig met het verzenden van de beleidsreactie aan de Tweede Kamer, publiceert het WODC het rapport op haar website vergezeld met een nieuwsbericht.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.